

ПЕРСПЕКТИВА

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

Тижнева газета

№5 (1478) 1 лютого 2020 р.

Заснована в 1991 році

ПРІОРИТЕТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ОЦІНЕНО ПОЗИТИВНО

Нещодавно Хмельницьку АЕС з робочим візитом відвідав головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці» Дмитро Матвійчук. Знайомство з енергетичним об'єктом розпочалося із відвідин навчально-тренувального центру. Для гостя була надана вичерпна інформація щодо підготовки персоналу, який працює на різних напрямках виробництва електроенергії. Пізнавальними стали відвідини повномасштабного тренажера. Представник масмедіа мав можливість поспілкуватись із інструкторами, які залучаються для підготовки та навчання оперативного персоналу на повномасштабному тренажері, на якому нині здійснюється модернізація. За словами представників навчально-тренувального центру до цього залучені фахівці, які брали участь у його виготовленні та введенні в експлуатацію у 1997 році. Саме завдяки американській фінансовій і технічній допомозі вже понад двадцять років на ХАЕС успішно функціонує тренажер. Модернізація відбувається у рамках програми продовження терміну експлуатації першого енергоблока ХАЕС.

Дмитро Матвійчук також цікавився методологією навчальних процесів з акцентом на радіаційну безпеку, охорону праці, надання першої медичної допомоги. Він оглянув відповідні демонстративні макети. Фахівці розповіли йому, що при проведенні занять інструктори намагаються донести до працівників переваги від впровадження сучасних підходів у сфері управління охороною праці для підприємства в цілому та окремо на кожному робочому місці. У працівників, які беруть участь у розробці карт ідентифікації небезпек та оцінки ризиків є унікальна можливість посприяти ще більш ефективній діяльності існуючої системи управління охороною праці. Впровадження ризик-орієнтованого підходу на Хмельницькій АЕС дасть можливість підприємству: систематично виявляти та ефективно усувати недоліки, забезпечуючи охорону праці; ідентифікувати та оцінювати ризики небезпек, які можуть вплинути на результативність системи менеджменту гігієни та безпеки праці, а також визначати та впроваджувати запобіжні дії для усунення цих небезпек.

У ході візиту гість цікавився діяльністю відділу охорони праці одного з найбільших підприємств

Хмельниччини. Тут, як мовиться, є чим пишатись. До речі, два роки тому на Хмельницькій АЕС розпочато навчання з охорони праці за сучасною методикою, а саме за модулем «Ризик-орієнтований підхід в системі менеджменту охорони праці»

Корисні напрацювання є й в системі управління охороною праці, в тому числі гігієни праці та безпеки. На ВП ХАЕС вона діє відповідно до Положення про систему управління охороною праці на ХАЕС із врахуванням міжнародних стандартів, зокрема OHSAS 18001:2007 та є складовою частиною інтегрованої системи управління Енергоатома.

Показово, що за результатами Всеукраїнського конкурсу «Лідер року у сфері управління ризиками» у номінації «Краще підприємство з впровадження системи управління ризиками» визначено відокремлений підрозділ «Хмельницька атомна електрична станція» ДП «НАЕК» «Енергоатом». Хмельницька АЕС крім цього стала переможцем Всеукраїнського огляду-конкурсу на присвоєння звання «Краще підприємство з охорони праці». Конкурс започатковано за ініціативи Державної служби України з питань праці у 2017 році. Того року до участі у заході подали заявки 42 підприємства України. Учасники конкурсу оцінювалися за такими критеріями, як ефективне функціонування системи управління охороною праці, створення безпечних та здорових умов праці, заходи з формування в колективі культури праці, проведення навчань з охорони праці, рівень виробничого травматизму і професійних захворювань тощо. До складу конкурсної комісії увійшли експерти Держпраці, представники міністерств, Держатомрегулювання, центральних та місцевих органів виконавчої влади, об'єднань роботодавців та профспілкових організацій, Фонду соціального страхування України.

На розгляд комісії були надані відповідні документи та матеріали, які підтверджують, що Хмельницька АЕС своєю діяльністю у сфері охорони праці здійснює у відповідності з чинним законодавством України, національними та

міжнародними стандартами у сфері управління гігієною та безпекою праці. Участь у конкурсі дала відділу охорони праці ХАЕС змогу зосередити увагу на позитивних напрацюваннях у заданій сфері. Адже специфіка роботи фахівця з охорони праці полягає у критичному, певною мірою песимістичному погляді на виробництво та процеси. Фахівці відділу охорони праці вишукують ймовірні ризики, небезпеки, які потрібно виявити, мінімізувати, усунути.

Під час спілкування із працівниками електростанції Дмитро Матвійчук наголосив, що сьогодні у нашій державі актуальним залишається зниження рівня травматизму на підприємствах, необхідність формування в Україні інституту менеджерів з безпеки за зразком європейських країн. Саме цій тематиці велику увагу приділяє творчий колектив журналу «Охорона праці», якому виповнилося 25 років. Крім цього, це є потужним стимулом до вдосконалення системи охорони праці на вітчизняних підприємствах. Інтеграція України до європейського співтовариства, реформування в цьому форматі усіх сфер економіки, імплементація європейських норм в українське законодавство – всі ці процеси стрімко набирають обертів в сучасних реаліях. Так само потребує докорінних змін і сфера охорони праці. Безпека праці на виробництві повинна стати пріоритетним напрямом як для керівників підприємств, так і для працівників. За висновками Дмитра Матвійчука, саме Хмельницька АЕС є одним із тих підприємств, що постійно вдосконалюють такі сфери, як охорона праці, культура безпеки, тощо. Саме такий стан справ породив бажання на базі ХАЕС у середині лютого під егідою редакції журналу «Охорона праці» провести Всеукраїнський семінар за такими напрямками, як «Інструменти. Методи ефективної роботи», «Розслідування нещасних випадків», «Реформування сфери охорони праці».

Олександр Щустерук

Фото автора

ОСНОВНА МІСІЯ ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» – БЕЗПЕЧНЕ ВИРОБНИЦТВО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Стратегічний план розвитку ДП «НАЕК «Енергоатом» до 2022 року

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» створене у жовтні 1996 р. Компанія є оператором чотирьох діючих атомних електростанцій України, на яких експлуатується 15 атомних енергоблоків, з яких 13 типу ВВЕР-1000 і два – ВВЕР-440, загальною встановленою потужністю 13835 МВт, 2 гідроагрегати Ташлицької ГАЕС встановленою потужністю 302 МВт та 2 гідроагрегати Олександрівської ГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

«Енергоатом» забезпечує близько 55% потреби України в електроенергії, в осінньо-зимові періоди цей показник сягає 70%.

Україна посідає восьме місце в світі за показником встановленої потужності АЕС. За підсумками 2018 року Україна посіла третє місце у світі за часткою електроенергії АЕС в загальній обсязі виробництва електроенергії в країні.

Компанія «Енергоатом» є членом ВАО АЕС, WNA, EUR, INPRO, Українського ядерного товариства та Асоціації «Український ядерний форум».

Чотири атомні станції - Запорізька, Рівненська, Южно-Українська, Хмельницька, а також «Атомремонтсервіс», «Атоменергомаш», «Атомкомплект», «Атомпроектінжиніринг», «Аварійно-технічний центр», «Науково-технічний центр», «Енергоатом-Треїдинг», «Донузлавська ВЕС», «Складське господарство», «Атомприлад», «Автоматика та машинобудування», «Управління справами» та Представництво в Брюсселі є відокремленими підрозділами ДП «НАЕК «Енергоатом».

Відповідно до Закону України «Про використання ядерної енергії і радіаційну безпеку» на «НАЕК «Енергоатом» покладено функції експлуатуючої організації, що відповідає за безпечне виробництво електроенергії. Крім того, основними завданнями «Енергоатома» є подовження ресурсу наявних та спорудження нових енергопотужностей, придбання свіжого і вивезення відпрацьованого ядерного палива, створення національної інфраструктури поводження з опроміненим ядерним паливом, фізичний захист об'єктів атомної енергетики, перепідготовка і підвищення кваліфікації персоналу, вирішення соціальних питань працівників компанії тощо.

Наразі в компанії реалізується низка інвестиційних проектів, основними серед яких є будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП), будівництва енергоблоків №3 та №4 Хмельницької атомної електростанції, реконструкція системи технічного водопостачання Южно-Української АЕС та будова Ташлицької ГАЕС. З метою підвищення надійності та ефективності експлуатації діючих АЕС України, Енергоатом реалізує наступні програми: Комплексну (зведену) програму підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій (КзПБ), Програму підвищення ефективності експлуатації АЕС ДП «НАЕК «Енергоатом» та Програму підвищення потужності діючих енергоблоків АЕС.

У 2018 році американська урядова Корпорація закордонних приватних інвестицій (ОПІС) та Енергоатом підписали угоду про страхування політичних ризиків на суму 250 млн дол. щодо будівництва в Україні ЦСВЯП. Роботи на май-

данчику Централізованого сховища виконуються відповідно до затвердженого графіка. До України вже надійшла значна частина обладнання для першої черги ЦСВЯП, виготовленого американською компанією Holtec International, за технологією якої будується сховище. У 2018 році завершено перший етап випробувань обладнання контейнера HI-TRAC, призначеного для перевантаження та транспортування ВЯП до Централізованого сховища.

26 липня 2018 року Кабінетом міністрів України схвалено техніко-економічне обґрунтування будівництва третього та четвертого енергоблоків ХАЕС. У січні 2019 року Міністерством енергетики та вугільної промисловості України оголошено конкурс для здійснення державно-приватного партнерства щодо реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз». Завдяки цьому проекту, ініційованому Енергоатомом, будуть створені умови для інте-

рації об'єднаної енергетичної системи України до європейської енергосистеми ENTSO-E за рахунок забезпечення експорту електроенергії з енергоблока №2 Хмельницької АЕС до країн Європейського Союзу. В рамках проекту буде створено механізм фінансового забезпечення добування третього та четвертого енергоблоків ХАЕС.

У вересні 2018 року, на ЮУАЕС завершено роботи з облаштування струменеспрямовуючої споруди в акваторії Ташлицького ставка-охолоджувача. Реалізовано перший етап втілення проекту з реконструкції системи технічного водопостачання Южно-Української АЕС.

У 2018 році отримано сертифікати Державної архітектурно-будівельної інспекції (ДАБІ) на експлуатацію комплексів з переробки радіоактивних відходів на Запорізькій і Рівненській АЕС. Сертифікат ДАБІ також отримано на експлуатацію Корпусу «Г» Навчально-тренувального центру ЗАЕС, на базі якого створено Центр підготовки ремонтного і керівного персоналу.

Виконано значний обсяг робіт з диверсифікації джерел постачання ядерного палива – паливо Westinghouse використовується вже на 6 енергоблоках українських АЕС. У липні 2018 року енергоблок №3 ЮУАЕС став першим блоком українських АЕС, який працює виключно на паливі Westinghouse. В січні 2018 року підписано доповнення до контракту з компанією Westinghouse, яким передбачається постачання свіжого ядерного палива протягом 2021-2025 років і збільшення щорічного обсягу поставок до 7 партій перевантаження. У грудні 2019 року НАЕК «Енергоатом» отримав дозвіл на промислову експлуатацію палива виробництва компанії

Westinghouse на енергоблоці №3 Южно-Української АЕС.

Фахівці Енергоатома працюють над продовженням терміну експлуатації українських енергоблоків. Визначальним у цьому відношенні став 2010 рік, адже вперше в Україні після реконструкції та модернізації було продовжено на 20 років строки експлуатації діючих енергоблоків №1 та №2 Рівненської АЕС. 16 липня 2018 року Колегія Держатомрегулювання продовжила термін експлуатації енергоблока №3 РАЕС на 20 років до 11 грудня 2037 року.

28 листопада 2013 року на засіданні Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України ухвалено рішення про подовження експлуатації енергоблока №1 Южно-Української АЕС на 10 років (до 02.12. 2023) у понадпроектний строк. 7 грудня 2015 року на засіданні Колегії ДІЯРУ ухвалено рішення про подовження експлуатації енергоблока №2 Южно-Української АЕС

на 10 років (до 31.12. 2025) у понадпроектний строк, а 26 грудня 2019 року отримано ліцензію Держатомрегулювання на право провадження діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки енергоблока №3 Южно-Української АЕС» на 10 років (до 10.02.2030).

На Запорізькій АЕС вже 4 енергоблоки працюють у понадпроектний термін. 13 вересня 2016 року Державна інспекція ядерного регулювання України прийняла рішення про продовження терміну експлуатації блока №1 ЗАЕС до 23 грудня 2025 року, 3 жовтня 2016 року - блока №2 ЗАЕС до 19 лютого 2026 року, 3 листопада 2017 року - блока №3 ЗАЕС до 5 березня 2027 року, а 11 жовтня 2018 року – блока №4 до 4 квітня 2028 року.

25 липня 2019 року Енергоатом отримав ліцензію Держатомрегулювання на експлуатацію ядерної установки енергоблока №1 Хмельницької АЕС у понадпроектний термін, дата наступної періодичної переоцінки безпеки цього енергоблока – 13 грудня 2028 року.

Компанія також працює над вибором нового типу реактора, пошуком варіантів альтернативного ядерного палива та над іншими важливими питаннями. У 2018 році Енергоатом та Holtec International (США) підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці у використанні малих модульних реакторів SMR-160 в Україні. У червні 2019 року НАЕК «Енергоатом», ДНТЦ ЯРБ та Holtec International підписали Угоду про партнерство та створення міжнародного консорціуму «Український модуль» щодо впровадження в Україні технології малих модульних реакторів SMR-160.

Енергоатом став першою українською енергогенеруючою компанією, яка здійснює процес транскордонної оцінки впливу на довкілля відповідно до вимог Конвенції Еспо.

У 2018 році Енергоатом вперше прийняв місію МАГАТЕ з перевірки ефективності аналізу досвіду забезпечення експлуатаційної безпеки PROSPER.

Компанія увійшла до першої п'ятірки рейтингу «Кращі зелені енергогенерації: Безвуглецеві генеруючі потужності» (Top Green Power Generators: Carbon-Free Generation Capacity) та посіла перше місце серед державних підприємств України за індексом прозорості.

ПІДГОТОВКА ТА ПІДТРИМКА КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ

На даний час в НТЦ ВП «Хмельницька АЕС» проводиться професійна підготовка та підтримання кваліфікації усіх категорій персоналу, здійснюється ліцензійна діяльність у даній галузі, проводиться розробка і перегляд навчально-методичних матеріалів.

НТЦ здійснює методичну підтримку навчання персоналу, яке проводиться на робочих місцях. З цією метою висококваліфіковані фахівці і професіонали ВП ХАЕС пройшли підготовку в НТЦ у якості наставників.

На повномасштабному тренажері (ПМТ) НТЦ використовується автоматизована система реєстрації тренажерних занять (АСРТЗ), за допомогою якої реалізована концепція єдиного інформаційного простору. Реєстрація технологічної, аудіо, та відео інформації дозволяє наочно продемонструвати персоналу, який проходить тренажерну підготовку, його дії під час тренування, продемонструвати сильні та слабкі сторони, а також помилки в діях і рішеннях, що були допущені під час проведення заняття. Є можливість демонстрації еталонних/неправильних дій, зафіксованих системою в ході тренажерного навчання інших змін, що продемонстрували правильні/неправильні дії.

Завдяки тому, що АСРТЗ веде довготривалий архів тренувань і зберігає всю статистичну інформацію, є можливість аналізу помилок, що найчастіше виникають в ході тренажерних занять. За результатами аналізу проводиться відповідна корекція навчальних планів, формування програм корекції помилок, індивідуальний підбір тематик занять для оперативного персоналу, що проходить навчання на ПМТ. Таким чином досягається зниження ймовірності виникнення помилок на діючому обладнанні енергоблока, що сприяє рівню підвищення підготовки оперативного персоналу.

У НТЦ ВП «Хмельницька АЕС» введена в експлуатацію і застосовується комп'ютерна навчальна система польових операторів. Вона призначена для здобуття і підтримки знань та умінь польових операторів оперативного персоналу АЕС, пов'язаних з виконанням ними експлуатаційних операцій і перемикань на обладнанні, а також для розвитку професійних умінь, заснованих на розумінні наслідків виконання (або невиконання) їх дій на безпеку АЕС.

Використання даної системи дозволяє:

- знизити індивідуальні та колективні дози опромінення персо-

налу за рахунок перенесення частини навчання, що проводиться на робочому місці, в умови, вільні від дії іонізуючих випромінювань;

- підвищити якість навчання за рахунок кращого ознайомлення персоналу із розташуванням обладнання за місцем і виконання ряду відповідальних операцій безпосередньо під час його підготовки в НТЦ;

- підвищити рівень культури безпеки.

У 2017 році у ВП ХАЕС введена в експлуатацію автоматизована система комп'ютерного навчання і контролю знань у сфері ядерної і радіаційної безпеки АСКН, яка була розроблена у рамках міжнародного проекту «Впровадження комп'ютеризованої підготовки і управління кваліфікацією персоналу в області ядерної і радіаційної безпеки» за участю спеціалістів НТЦ.

АСКН використовується для навчання та контролю знань законодавчих актів, норм, правил і стан-

дартів з ядерної і радіаційної безпеки перед перевіркою знань в центральній комісії ВП ХАЕС.

Для реалізації завдання практичної підготовки ремонтного персоналу в НТЦ ХАЕС розроблено та введено в дію низку тренажерів, які повністю імітують реальне обладнання і дозволяють проводити початкову практичну підготовку та підтримання кваліфікації безпосередньо перед виконанням ремонтних робіт. Ремонтний персонал енергоремонтного підрозділу проходить практичне навчання на тренажерах фланцевих з'єднань, насосного обладнання та на стендах з трубопровідними засувками і вентилями, а також на припасовувальному верстаті для припасовування ущільнюючих поверхонь трубопровідної арматури. Персонал, що виконує роботи, пов'язані зі зварюванням, проходить підтримання кваліфікації в зварювальній майстерні НТЦ і на тренажері колектора парогенератора. Ремонтний персонал ЦТАВ проходить тренажерну підготовку на багатофункціональному локальному тренажері ЦТАВ.

Тренажерна підготовка ремонтного персоналу в міжремонтний

період і безпосередньо перед ППР сприяє формуванню стійких навичок виконання ремонтних робіт, підтримує постійну високу готовність до виконання складних завдань ремонту та сприяє зниженню дозових навантажень на персонал.

Власними силами НТЦ Хмельницької АЕС розроблена «Автоматизована система управління підготовкою персоналу», яка дозволяє проводити аналіз, планування і облік підготовки персоналу. Система побудована за модульним принципом і охоплює всі процеси, пов'язані з підготовкою персоналу на АЕС, автоматизуючи роботу навчального центру АЕС. Застосування цієї системи дозволяє ефективно виконувати великі обсяги робіт з управління навчанням. Дана система впроваджена і використо-

пеки розвитку культури безпеки визначається як одне із головних завдань експлуатуючої організації. Тому керівництвом ВП ХАЕС приділяється цьому напрямку діяльності значна увага.

У ВП ХАЕС діяльність з розвитку культури безпеки провадиться

відповідно до «Програми конкретних дій ВП ХАЕС, спрямованих на становлення і розвиток культури безпеки», розробленої з урахуванням вимог відповідної програми ДП «НАЕК «Енергоатом» Програма розробляється кожних два роки. Вихідними даними для створення програми є результати:

- внутрішньої та незалежної оцінки стану культури безпеки у ВП ХАЕС
- розгляду міжнародного та вітчизняного досвіду експлуатації АЕС

розгляду пропозицій працівників ВП ХАЕС щодо розвитку культури безпеки.

Програма встановлює організаційно-технічні заходи, направлені на розвиток культури безпеки у ВП ХАЕС, і структурована за трьома напрямками:

- технічна політика керівництва у сфері безпеки;
- відповідальність та обов'язки керівника з забезпечення безпеки АЕС;

- відповідальність та обов'язки працівника з забезпечення безпеки АЕС.

Результати діяльності за Програмою розглядаються керівництвом ВП ХАЕС кожних півроку. За результатами розгляду до програми можуть вноситись корективи, направлені на підвищення її ефективності.

Розділи «Поняття «культура безпеки» та історія розвитку концепції «культура безпеки» та «Комітет з культури безпеки» без змін.

**Василь Слуханський,
в.о. ЗГІПП – начальника НТЦ**

ується у всіх НТЦ АЕС ДП «НАЕК «Енергоатом».

У 2019 році у ВП ХАЕС проведено навчання персоналу за 22795 осіб/курсами. Навчальний план на 2019 рік становить 16136 осіб/курсів.

Різними видами навчання охоплено практично весь персонал ВП ХАЕС.

Для навчання використовуються спеціально розроблені навчально-методичні матеріали. На даний час силами НТЦ розроблені навчальні матеріали практично з усіх курсів підготовки оперативного персоналу і більшості інших курсів. Загальна кількість навчальних матеріалів в технічному архіві навчального центру становить близько 7000 найменувань.

Перевірки Хмельницької АЕС місяцями МАГАТЕ (OSART) і ВАО АЕС, що проходили протягом 2007-2019 років, підтвердили відповідність системи підготовки персоналу на Хмельницькій АЕС міжнародним вимогам і стандартам, а окремі її елементи неодноразово було відзначено як позитивна практика.

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ

Нормативною документацією у сфері ядерної та радіаційної без-

ЗНАЙОМСТВО З АТОМНОЮ ЕНЕРГЕТИКОЮ ПРОДОВЖУЮТЬ СТАРШОКЛАСНИКИ ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЙ

«Хмельницька АЕС у контексті вітчизняної та світової ядерної галузі, екологічна та радіаційна безпека, тенденції та подальші перспективи розвитку атомної енергетики в Україні» - така тематика факультативних занять «Знайомство з атомною енергетикою», які відбулися у Берездівському ліцеї 23 січня цього року.

Варто зауважити, що Берездівський ліцей потрапив до переліку навчальних закладів, у яких прово-

диться виїзний факультатив з огляду на найбільшу кількість призерів конкурсу рефератів та наукових робіт, які представили його учні. Саме учениця закладу Ганна Зінчук завоювала минулого року гран-прі Всеукраїнського конкурсу рефератів, який проходив у місті Києві. Неабияких зусиль доклала до робіт учнів ліцею знаний у регіоні фізик, незмінний куратор та наставник юних науковців Ванда Прокопченко.

Старшокласники Берездівського ліцею мали нагоду не лише ознайомитися із основами атомної енергетики, а й разом із фахівцем цеху радіаційної безпеки здійснити виміри радіаційного фону, щоб на власні очі пересвідчитися у безпечності території їхнього закладу. Цікавинкою для молоді стали і окуляри віртуальної реальності, за допомогою яких вони здійснили подорож на атомні станції України.

За словами директора ліцею Миколи Матусця, співпраця із Хмельницькою АЕС, зокрема ознайомлення учнів із основами ядерної енергетики, а також відвідування атомної станції та участь у регіональному і Всеукраїнському конкурсах - одна із складових загального навчального процесу, який відіграє важливу роль у освітньо-виховному аспекті та допомагає учням у виборі майбутньої професії.

ПРЕДСТАВНИКИ ЕНЕРГОАТОМА ТА КПІ РОЗПОВІЛИ ІВАНКІВСЬКИМ СТАРШОКЛАСНИКАМ ПРО ПЕРЕВАГИ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

27 січня працівники дирекції з комунікацій Енергоатома і студент теплоенергетичного факультету НТУУ КПІ Ілля Черепанов провели зустріч в смт Іванків Київської області з учнями старших класів 1-ї, 2-ї шкіл та районного ліцею. Іванківським старшокласникам гості презентували можливості навчання в одному з найбільш рейтингових українських закладів вищої освіти – Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Студент третього курсу НТУУ КПІ Ілля Черепанов розповів майбутнім випускникам про широкі можливості у підготовці Київським політехом фахівців технічного профілю, про організацію занять та дозвілля, про взаємини між студентами і викладачами, про особливості отримання освіти

на теплоенергетичному факультеті, де він навчається на спеціальності «атомна енергетика».

Важливість підготовки інженерних кадрів, вибору на користь технічної освіти, представники КПІ та Енергоатома мотивували високим значенням технічних галузей і, зокрема, атомної

енергетики для сучасного суспільства. Представники дирекції з комунікацій підкреслили велику роль київської політехніки як профільного ЗВО для підприємств ядерної галузі України. Вони закликали школярів брати участь у заходах, що проводяться в рамках співпраці Енергоатома і Іванківського районного відділу освіти – в конкурсах, ознайомчих поїздках та відвідуваннях виробничих об'єктів Компанії.

Довідка. Дирекція з комунікацій Енергоатома за участі студентів НТУУ «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», які є членами ГО «Молодіжна енергетична спільнота», реалізує інформаційно-просвітницький проект «Енергоатом – ЗВО – школи». Проект передбачає зустрічі студентів теплоенергетичного факультету НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського» зі старшокласниками у різних регіонах України, перш за все, в тих, де НАЕК «Енергоатом» здійснює виробничу діяльність. Мета проекту – сприяння розвитку STEM-освіти в Україні, профорієнтаційна робота щодо вибору технічних спеціальностей, інформування про атомну енергетику та особливості вибору кар'єри атомника.

XXVI РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС “АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА І МИ”

Організатор конкурсу: Інформаційний центр Хмельницької АЕС.

На конкурс приймаються індивідуальні роботи у формі реферату (або науково-дослідницької роботи), у яких відображаються результати міркувань (чи досліджень) автора з обраної теми.

Конкурс рефератів “Вступ в атомну енергетику”

Обсяг конкурсних робіт – до 10 сторінок друкованого тексту (не враховуючи малюнків, креслень, схем, графіків). Друк у текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman розміром 14 з полупропорційним міжрядковим інтервалом. Всі поля – 20 мм.

Конкурс дитячої творчості “ХАЕС. Розвиток заради майбутнього”

Конкурс дитячої творчості проводиться у жанрових номінаціях: живопис; графіка; скульптура; декоративно-ужиткове мистецтво; анімація (комп'ютерна анімація).

Формат робіт у жанрових номінаціях живопис та графіка А3 (41,5 x 29,5см), а у номінаціях скульптура та декоративно-ужиткове мистецтво - вільний.

Робота в жанрі анімація у форматі MPEG4, MP4 або AVI тривалістю до 3 хвилин.

Учасники конкурсу подають свої роботи до 1 квітня 2020 р. особисто або надсилають їх поштою в інформаційний центр ВП ХАЕС за адресою вул. Лісова, 6, або ВП «Хмельницька АЕС»

вул. Енергетиків, 20, м. Нетішин.

Вимоги до оформлення робіт: підпис із зворотньої сторони, де розбірливо вказати дані виконавця: прізвище, ім'я, по батькові; дата народження, домашня адреса, школа, клас, контактні телефони, копія ідентифікаційного коду.

Конкурс журналістів “Хмельницька АЕС - наймолодша АЕС України”

Конкурс журналістських робіт проводиться за номінаціями: текст для друкованого ЗМІ; фоторепортаж; телевізійний сюжет.

Текст для друкованого ЗМІ довільного жанру написаний українською мовою обсягом чотири сторінки формату А4.

Фоторепортаж - чорно-білі або кольорові фотографії об'єднані спільною темою.

Телевізійний сюжет тривалістю до 5 хв.

Роботи до 1 квітня 2020 року подаються або надсилаються в електронному вигляді на pr@khnpplatom.gov.ua, в друкованому вигляді: Інформаційний центр ВП ХАЕС, вул. Лісова, 6, м. Нетішин, Хмельницька обл.

Інформаційний центр ВП “Хмельницька АЕС”, м. Нетішин, вул. Лісова, 6, Хмельницька обл., 30100
Тел. (03842) 40546, 63791; pr@khnpplatom.gov.ua

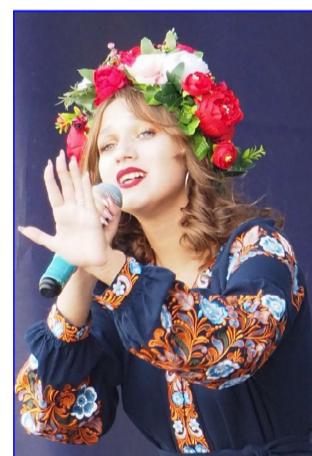

ГРАН-ПРІ ЗА СПІВ

Президентський стипендіат 2019 року у галузі пісенного мистецтва Надія Гусарова цього року знизилла активність виступів у конкурсах через завершення навчання у ліцеї та підготовку до вступних екзаменів у виш. Цей аспект забирає багато часу і потребує неабиякої зосередженості. Але поміж математиками та літературами, фізиками та біологіями юнка знаходить час для підтримання необхідної пісенної форми.

На збіглому тижні Надія взяла участь у Всеукраїнському фестивалі мистецтв «Зірковий крок», що проходив у Вінниці на сцені місцевого державного педагогічного університету. Для виступу юнка підготувала народну пісню у сучасній обробці «Летів пташок». Судді високо оцінили виступ нетішинки. Надія отримала гран-прі конкурсу, підтвердивши реноме талановитої співачки. Їй вручено диплом та статуетку переможця конкурсу.

Відзначено також педагога Надії Камілі Пельванову-Геворкян, яка працює з солісткою при міському Палаці культури.

ФУТЗАЛЬНЕ ДИВО НА ПРИЗИ «ПЕРСПЕКТИВИ»

Футзальні пристрасті на паркеті спорткомплексу «Енергетик» мають багату історію. Зокрема 28 років поспіль у січні – лютому тут проходять змагання на призи газети «Перспектива». Перший турнір пам'ятають одиниці, як, приміром, учасник всіх попередніх змагань воротар Юрій Ющук. Він і цього разу прибув на фінальну частину, аби підтримати дух в команді ЕЦ+ЗДПРЗ, потренувався з хлопцями, відчув передстартову напругу матчу за «золото». Саме цей колектив і святкував перемогу у нинішньому турнірі. Гра проходила нервово, адже зустрічались суперники, яких наприкінці року звела доля у фіналі Спартакіади ХАЕС.

Футзалісти енергоремонтного підрозділу (ЕРП) вели ґрунтовну розвідку, подовгу тримаючи м'яч, перепасовуючись з флангу на фланг. Так само уважними були і електрики, підсилені рятувальниками. Перша половина матчу підходила до завершення і, здавалось, закінчиться миром. Проте на 20 хвилині філігранний удар Володимира Супруна змінив рахунок на 1:0. Другий період гравці розпочали із жвавих атак обох збірних: одні жадали закріпити успіх, інші – відігратись.

Невдовзі відзначився Сергій Панцюк, команда ЕЦ+ЗДПРЗ вже відчула себе впевненішою – 2:0. Однак Олег Чернишов (отримав приз глядацьких симпатій) вніс інтригу у боротьбу, відквитавши один м'яч. І далі ЕРПівці неодноразово насадили на ворота суперника, проте обіграти Руслана Рижика їм не вдалось. Саме цей голкіпер був відзначений, як кращий воротар турніру.

Маємо відзначити гравців Миколу Гайдука, Руслана Рижика, Сергія Панцюка, Валентина Лисюка, Дмитра Суліму, Володимира Супруна, Олександра Чутченка, Михайла Федорчука, Олега Чернишова, Олександра Кравчука, Максима Юрчука, які подарували свято гарного футболу.

А у матчі за бронзові нагороди була злива забитих і пропущених м'ячів. Дмитро Монах, Сергій

Княжин, Віктор Карашенко, Петро Ярмолюк, Павло Бречко з команди ГТЦ+КГ+в/ч протистояли знаним турнірним бійцям з команди турбіністів,

серед яких виділялись Олександр Пилипчук, Павло Міщенко, Віктор Похилюк, Іван Бортник.

Цього дня у Дмитра Монаха все виходило, як того йому хотілось. Він скористався усіма підходящими ігровими моментами і забив за гру шість голів! У другому таймі картина розгрому продовжилась. Загальний рахунок на табло висвітив цифри 11:2. Крім Дмитра відзначались Сергій Княжин та Петро Ярмолюк. Голи престижу забивали Віктор Похилюк та Олександр Пилипчук. Відтак у збірної ГТЦ+КГ+в/ч бронзові відзнаки турніру.

Заслужений працівник фізичної культури і спорту Станіслав Балаян, головний редактор газети «Перспектива» Віктор Гусаров, головний суддя змагань Ігор Лихвар вручили відзнаки кращим спортсменам та капітанам команд. Була висловлена надія, що більшість з нинішніх гравців зіграють у наступному та тридцятому за ліком турнірах, до яких, як мовиться, вже подати рукою.
Петро Шелепало

Нові вершини вихованців «Вершини»

На Всеукраїнських змаганнях зі скелелазіння серед юніорів, молоді та юнаків (болдеринг), які проходили в Кам'янці-Подільському з 23 по 26 січня, спортсмени з Нетішини завоювали два перших місця.

Зокрема, підтвердила свій високий статус лідера у загальному Всеукраїнському рейтингу Катерина Педько, яка завоювала перше місце серед молоді 2003-2004 років народження.

Впевнено розпочав спортивний сезон і Ярослав Кондратюк, який також підтвердив свою високу позицію в рейтингу та посів перше місце у відповідній віковій категорії.

Достойні результати продемонстрували і сестри Аліна та Юлія Ігнатеску, які посіли четверте та шосте місце.

Юні скелелазі – вихованці спортивного клубу «Вершина» (тренер – працівник енергоремонтного підрозділу Хмельницької АЕС Олександр Веремійчук).

ВІДЗНАЧИЛИСЬ МИНУЛОГО РОКУ

Спортсмени міста-супутника Хмельницької АЕС заслужено входять до когорти найкращих не лише в Україні, а й успішно виступають на європейській та світовій аренах. Свідчення тому – високі результати, продемонстровані протягом 2019 року у різних видах спорту.

Із гідних досягнень – «золото» чемпіонатів світу і Європи серед самбістів до 20 років та «срібло» Кубка Європи і «бронза» чемпіонату Європи серед дорослих Ярослава Давидчука, - вихованця комплексної дитячо-юнацької спортивної школи, яка знаходиться у підпорядкуванні первинної профспілкової організації Хмельницької АЕС.

На чемпіонаті України із бойового самбо серед юніорів відзначилися також вихованці КДЮСШ Дмитро Руй та Микола Сидор, які посіли друге та третє місце у своїх вагових категоріях.

На Кубку України з боротьби самбо серед чоловіків посіли другу та третю сходинку нетішинські сам-

бісти Олександр Брус та Тарас Кравчук.

Підтягуються до дорослих і юні спортсмени, які на чемпіонаті України з боротьби самбо також в числі призерів. Тренує спортсменів знаний у спортивному світі фахівець КДЮСШ ППО ХАЕС заслужений тренер України з боротьби самбо Геннадій Горохов.

Футболісти міста-супутника достойно виступають у відомих спортивних клубах. Серед вихованців тренера Володимира Возьного чемпіон світу з футболу віком до 20 років Олексій Хахльов. За підготовку знаного майстра шкіряного м'яча його першому тренеру присвоєно звання «Заслужений тренер України».

Успішним був спортивний сезон і для фехтувальників. Зокрема, друге місце на чемпіонаті України серед чоловіків посів нетішинець Дмитро Пундик.

З гарними результатами завершили минулорічний сезон Дмитро

Колобаєв та Катерина Савчук, які посіли перше та третє місце на чемпіонаті України з фехтування на шаблях серед юніорів.

У командному складі Катерина Савчук також стала призером Кубка України та за результатами минулорічного спортивного сезону зарахована до резервного складу збірної України. Тренує юну фехтувальницю заслужений тренер України Віталій Цисарук.

Окрім спортсменів КДЮСШ є чим пишатися і вихованцям спортивного клубу «Вершина», що демонстрували протягом сезону стабільно високі результати. Зокрема, Катерина Педько і Вікторія Нікітіна, які посідають першу та другу позицію у Всеукраїнському рейтингу, та Ярослав Кондратюк, який також у трійці лідерів загальноукраїнського рейтингу, входять до складу збірної України.

Попереду новий спортивний сезон. Побажаємо нашим провідним спортсменам нових перемог!

ЯК ЗАПОБІГТИ ЗАХВОРЮВАННЮ НА ГРИП

Щоб уникнути зараження грипом навіть під час епідемії, необхідно дотримуватися кількох простих правил.

– Уникайте скупчень людей – це зменшить вірогідність контактів із хворими людьми, але не обмежуйте себе в прогулянках на свіжому повітрі.

– Користуйтеся одноразовими масками при необхідності – щоб захистити себе чи оточуючих від зараження. Маска запобігає випадковому контакту рук людини з ротом і носом, знижуючи ризик контактного шляху передачі інфекції. Важливо пам'ятати, що маску потрібно замінити, як тільки вона стане вологою чи забрудниться.

– Регулярно провітрювати приміщення і робити вологе прибирання – як у помешканні, так і в робочих приміщеннях.

– Повноцінно харчуйтеся, висипайтесь, уникайте перевтоми.

Важливо, щоб харчування було різноманітним і збалансованим. Корисно їсти більше овочів, що містять фітонциди, які пригнічують розвиток хвороботворних бактерій, – хрону, редьки, цибулі, часнику. Також корисно щодня з'їдати кілька скибочок лимону з медом. Окрім цитрусових, заповітний вітамін С є в достатній кількості в ягодах – шипшині, чорній смородині, журавлині. Чай з додаванням цих рослин допоможе зміцнити імунітет

– Мийте руки з милом або обробляйте їх дезінфікуючим гелем з вмістом спирту після громадського транспорту, відвідування громадських місць.

– Перед сном корисно промити ніс солоною водою або використовувати назальні спреї на основі морської солі.

– Дотримуйтеся теплового режиму – одяг і взуття має відповідати розміру та використовуватись відповідно до погодних умов. Необхідно уникати переохолодження організму.

В ситуації, коли у вашому оточенні з'являється хворий на гостру респіраторну інфекцію, займайте активну позицію – робіть зауваження людині, яка кашляє чи чхає і не прикривається хустинкою.

Єдиною дієвою профілактикою від грипу є щеплення. Тільки воно захищає від вірусу. Щеплення бажано проводити у передепідемічний період по грипу, але можлива вакцинація і в період епідемії. Вакцинація від грипу є рекомендованою в нашій країні, але не входить до календаря обов'язкових щеплень. Тому кожен бажаючий може зробити щеплення самостійно,

звернувшись до закладу охорони здоров'я.

При розвитку захворювання необхідно дотримуватись наступних порад:

- при перших симптомах застуди звертайтеся до лікаря (при підвищенні температури тіла вище 38 градусів консультація лікаря обов'язкова);

- не займайтесь самолікуванням;

- виконуйте поради лікаря;

- дотримуйтеся правил особистої гігієни (частіше мийте руки з милом), обмежте контакти зі здоровими членами вашої родини;

- підтримуйте чистоту в оселі, частіше проводьте вологе прибирання та провітрювання кімнат.

Євгенія Фаб'янчук,
начальник відділу охорони здоров'я

ПОПЕРЕДИТИ ЛИХО

23 січня рятувальники з державного пожежно-рятувального загону провели планове профілактичне відпрацювання багатоквартирних будинків міста Нетішин, аби поспілкуватися з населенням про пожежну безпеку домівок та вру-

чити тематичні пам'ятки. Під час заходу ДСНСівці навідалися до помешкань самотніх людей, пенсіонерів та осіб з інвалідністю. Представники Служби порятунку нагадали людям основні правила безпеки, яких необхідно дотримуватися в побуті, аби не спровокувати біду.

РЯТУВАЛИ УНІВЕРМАГ

21 січня відбулись тактико-спеціальні навчання з гасіння умовної пожежі у магазині "Універмаг".

Метою навчання є перевірка готовності, відпрацювання взаємодії та вдосконалення навичок і практичних дій керівного та особового

складу підрозділів з ДПРЗ ГУ ДСНС України у Хмельницькій області та адміністрації об'єкта щодо ліквідації надзвичайних ситуацій.

За тактичним задумом під час проведення покрівельних робіт було порушено правила пожежної безпеки, що призвело до загоряння руберойду на площі 100 м².

По прибуттю на місце події було розгорнуто штаб із ліквідації умовної пожежі, який координував роботу вогнеборців. В складі ланок газодимозахисної служби проведено розвідку на місці пожежі та евакуацію постраждалих із подальшою ліквідацією умовної пожежі.

Загалом до ліквідації умовної пожежі було залучено 28 чоловік особового складу на 5 одиницях основної та спеціальної техніки.

Завдання, які ставилися перед учасниками навчання виконані в повному обсязі.

3-й Державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДСНС України у Хмельницькій області

ЗА ОСТАННІ ДВА РОКИ ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ ЗАБОРГУВАЛА УКРЗАЛІЗНИЦІ 14 МЛН ГРН ЗА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПІЛЬГОВИКІВ

Протягом 2018-2019 років Хмельницька область заборгувала 13,8 млн грн АТ "Укрзалізниця" за перевезення громадян пільгових категорій.

Про це повідомляє т.в.о. міністра інфраструктури Дмитро Абрамович у відповіді на депутатський запит.

Зокрема, за 2018 рік борги становили 7 млн грн (при цьому до місцевих бюджетів Хмельниччини було сплачено 100,5 млн грн податків), за 11 місяців 2019 року – 6,8 млн грн (сума отриманих податків становила 150,5 млн грн з них 65 млн грн податків на землю).

"Згідно зі статтею 91 Бюджетного кодексу, до видатків, що можуть здійснюватися з місцевих бюджетів, належать видатки на компенсаційні виплати за пільговий проїзд громадян окремих категорій. Однак Укрзалізниця не отримує в повному обсязі з місцевих бюджетів компенсацію витрат, що призводить до збитків... Слід зауважити, що збитки від пасажирських перевезень за 11 місяців 2019 року становили близько 11,8 млрд грн, у тому числі 6,2 млрд грн у приміському сполученні", – заявили в Мінінфраструктури.

У 2019 РОЦІ ПАДІННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАНОВИЛО 14,8%

За 2019 рік у Хмельницькій області промислове виробництво скоротилося на 14,8% порівняно з 2018 роком (у 2018 році падіння становило 4,8%).

Про це повідомляє Головне управління статистики в області.

За даними облстату, у добувній промисловості та розробленні кар'єрів випуск продукції зменшився на 2,2% проти 2018р.

У переробній промисловості виробництво продукції зменшилось на 8,9%, у т.ч. у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – в 2,1 рази, машинобудуванні – на 18,9%, виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – на 8,9%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – на 6,8%, виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 3%.

Поряд із цим збільшився випуск продукції у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – на 2,3%, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 2,1%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря індекс виробництва продукції становив 71,8% в порівнянні з 2018р.

ВІТАЄМО!

Миколу Арсеновича ПОЛЬНОГО

з Днем народження!

*Зичимо міцного здоров'я та сімейного за-
тишку, довгих років життя.*

Колеги

**Лілію Петрівну ХМУРИНСЬКУ
Віктора Дмитровича ФЕДЮШКІНА
Ларису Адиківну БОРДЮГ**

**Наталію Сергіївну ІНЖИСЬВСЬКУ
Олександра Петровича ЯКИМЕНКА**

з Днем народження!

*Від щирого серця Вам щастя й любові! Нехай
Вам таланить і будьте здорові!*

Колектив ЦДПРВ

БАНК ПЕРЕЇХАВ

Центральне відділення ПриватБанк, що знаходилось за адресою:
вул. Курчатова, 8а, з 24.01.2020
переїхав на пр-т Незалежності 2а, район ліцею.

Історичні перехрестя

З ІСТОРІЇ НЕТІШИНА І СТАРОГО КРИВИНА У XVI СТОЛІТТІ

Найдавніша писемна історія Нетішина та Старого Кривина сягає першої половини XVI ст. – часу, коли землі нашого краю ще входили до Великого князівства Литовського. Невдовзі вони стали частинкою новоутвореної держави – Речі Посполитої (1569) й територіально підпорядкувались Луцькому повіту у складі Волинського воеводства.

Достеменний час заснування обох поселень невідомий. Досі не потрапили до рук істориків і свідчення про людей, котрі стояли біля витоків цих древніх волинських сіл. Імовірно засновником чи першим поселенцем на місці майбутнього Нетішина вважають чоловіка із «некалендарним», незвичним для нас сьогодні ім'ям Нетіша. Кривин, за аналогією, швидше за все, завдячує своєю назвою якомусь Кривові (наймення, погодьмося, теж не з розряду поширених!), що, не виключено, доклався до появи цього села. Для порівняння пригадаймо Київ, Львів...

Перша писемна згадка про Старий Кривин (у той час просто – Кривин) міститься в судовому позові польського короля й великого князя литовського Сигізмунда I троцькому воеводичу, князю Іллі Костянтиновичу Острозькому у зв'язку зі збитками, які завдали слуги останнього в маєтках його троюрідного брата – князя Кузьми Івановича Заславського. 28 квітня 1534 р. монарх, перелічивши кривди, додав: «*И к тому дей подданыи именя Твоей Милости Велбова, а Кривина у в озера его (кн. Заславського. – Т.В.) уступают ца, и рыбы на себе ловят, и по власным его рекам бобры быют, а они дей перед тым жадного уступа не мевали...*» – не мали на те ніякого права! Цей важливий для нас історичний документ опублікований у підготовленому Броніславом Горчаком третьому томі документального видання «*Архів князів Сангушків у Славуті*» (Львів, 1890).

Щонайменше від першої половини XVI-го й до середини XVII ст. Кривин входив до Острозької волості князів Острозьких й обіймав у ній статус замкового села – підпорядковувався замковій князівській адміністрації. В першій половині XVI ст. волость являла собою значний адміністративно-господарський комплекс із центром у місті Острозі. Вона складалася з 23 замкових, 12 – церковних (прибутки із них відходили на потреби церков і монастирів) та 28 боярських сіл, що перебували в «службовому» користуванні князівських слуг.

Приблизно в той самий час з'явилася й перша писемна згадка про одного з найближчих сусідів Кривина – село Нетішин. Після смерті вже відомого нам князя Іллі Острозького, яка трапилася 19 серпня 1539 р., між його вдовою, княгинею Беатою Острозькою та звідним братом, князем Василем-Костянтином і його матір'ю, княгинею Олександрою Слуцькою, розгорівся конфлікт за спадщину литовського гетьмана, князя Костянтина Івановича Острозького – батька обох братів. Вирішення справи розтянулось у часі, аж нарешті 6 лютого 1542 р. в Острозі з'явився важливий документ, згідно з яким, у числі інших, Нетішин відійшов до суперниць Василя-Костянтина – Беати та її малолітньої доньки Гальшки.

Описані в цьому тексті події мають внутрішню хронологію. Відтак, під 30-м січня тут перелічено низку сіл, в тому числі й уперше згадано про

Нетішин як поселення, що підпорядковувалось замковій князівській адміністрації (до речі, як і Кривин). Поряд із цими двома, замковими в Острозькій волості у той час були також: Межиріч, Боровиця, Розваж, Гільча, Хоняків, Глинники, Плужне, Новоставці, Бродів, Завидів, Гнійниця, Вельбівне, Борисів, Грозів, Баранячі голови, Клепачі, М'якоти волоські, Білотин волоський, Головлі та Плоска (деякі з них на сьогодні змінили назви).

На жаль, оригінал цього документа невідомий, а його суть знаємо з офіційного впису до книг польської королівської канцелярії – Коронної метрики, яка зберігається в Головному архіві давніх актів у Варшаві (Польща). Текст документу за копією з Коронної метрики опублікував острозький учений Віктор Атаманенко у книзі «*Описи Острожчини другої половини XVI – першої половини XVII століття*» (Київ; Острог; Нью Йорк, 2004).

Господарські перипетії, пов'язані з Нетішином, Кривином, а також іншими поселеннями закінчилися 12 травня того самого 1542 р. ще одним розподілом Острожчини – цього разу поміж матір'ю та донькою: третя частина, до

Павло, Андрій та Корній Жилчичі; Васько Тишкович; Сенько Седневич та ін. Серед кривинців згадуються Вашко Малеевич, Богдан Матяня, Артюх Гаврилчич і його брат Онисько, Данило Михнович, Корній Спичич, троє Ченковичів – Тарас, Грицько й Сенько, Чмишковичі Гиря й Грицько, Герасимовичі Остап і Малиш та чимало інших.

Щоденним заняттям більшості нетішинців та кривинців у той час були сільськогосподарські роботи – обробіток ґрунту, сімба, догляд посадженого, збір врожаю. Однак, серед селян, згаданих в історичних документах, є й люди з чіткими вказівками на інший рід занять, як от: у Нетішині – Грицько коваль, а в Кривині – вже відомі нам «слуги путні», а також Грицько, Олешко та Івашина пташники. В останньому випадку, швидше за все, йдеться про мисливців, що полювали на птахів. Кілька прізвищ у Кривині натякають на те, що їх носії прибули сюди з інших місць – «*Ивашко з Ровковъ*», «*Ивашко Ледавский*» і «*Лобунска*».

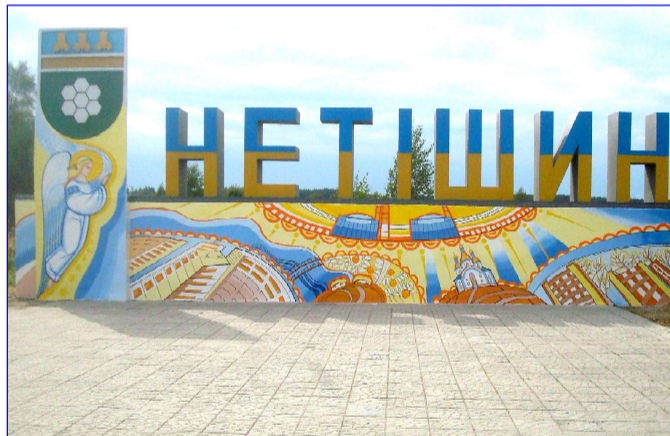
В 1570-х роках тутешні села зазнали татарського нападу. В податковому переліку населених пунктів Острожчини за 1576 – 1577 роки окремо вміщено список поселень, спустошених татарами. До нього потрапили сусідні Кривину Колом'є, а також Білотин, Борисів, Плужне, М'якоти, Шекаринці, Вілія, Плоска, Сільце та ін. Сучасник тих подій Бартош Папроцький зазначив: «*Такою того (1577. - Т.В.) року великою була шкода від поган для князя (Острозького. - Т.В.), що її важко було оцінити, понад двісті сіл у його володіннях було спалено*». На щастя, і Нетішин, і Кривин ця татарська навала, здається, оминула, принаймні, не завдала їм суттєвої шкоди.

Невдовзі біографія наших населених пунктів перетнулася із долею слуги князя Василя-Костянтина Острозького – Олізара Васильовича Ерлича. За службу князь надав своєму слугі 500 золотих. Для набуття грошей Острозький дозволив Ерличеві «тримати» з метою прибутку маєток Колом'є та кілька селянських родин у Нетішині, Кривині та Вельбівному. Отже, як зазначається в документі: «*Которые ж то подданыи пан Колинский (тобто, «Колимський», О. Ерлич. – Т.В.) до посесии и держаня своего взявши, на роботу им заказал*» – доручив виконувати ті чи інші обов'язки. Передача маєтку й селян до рук Олізара Васильовича відбулась 1 лютого 1593 р.

У 1603 р. відбувся розподіл маєтків князя Василя-Костянтина Острозького та його дружини Софії Тарновської між їхніми синами – князями Олександром та Янушем Острозькими. Відповідно до дільчої угоди замкові села Нетішин і Кривин стали набуток молодшого з них – Олександра Васильовича, а згодом потрапили до рук його нащадків. Примітно, що в документі розподілу серед острозьких міщан фігурує чоловік, якого звали «*Юско, син Нетошки*». Не виключено, що це той Нетошко (Нетоша, Нетіша), який міг бути причетним до появи Нетішина і про якого ми згадували на початку.

Історія близьких сусідів, Нетішина і Кривина, тривала й далі, і про неї ми сподіваємось порозмовляти на наступних історичних перехрестях.

Тарас Вихованець

якої потрапили Нетішин із Солов'єм, перейшла в довгоче користування Беати, інші дві третини, в тому числі й Кривин, стали власністю Гальшки Ілліви. Однак, із огляду на неповноліття дівчинки маєтки їй так і не були передані, а їх опікункою й розпорядницею залишилась мати.

У XVI ст. нетішинці та кривинці господарювали «дворищами». Це означає, що вони послуговувалися комплексами угідь з орними землями, лісами, пасовищами, сіножатями тощо. Площі таких дворів різнилися, але загалом бували доволі значними і для їх обробітку та використання потрібно було чимало робочих рук. Звичайно у користуванні селянських родин перебували менші наділи – половини та чверті дворів, або ж узагалі невеличкі наділи – огороди. Згідно з податковим описом 1576 – 1577 рр., у Нетішині мешкало 8 півдворичних родин, 5 чвертьдворичних та 9 городників. У Кривині тоді ж згадано про 13 півдворичних господарств, 6 півдворичних родин «путних слуг» (доставляли князівські листи), 11 чвертьдворичних і 18 городників.

На відміну від багатьох інших волинських сіл, для Нетішина та Кривина історичні документи зберегли десятки імен і прізвищ (прізвищ у теперішньому розумінні селяни тоді ще не мали) людей, що жили в другій половині XVI ст. Так, у першому з сіл проживали Лецько Ванкович; Гнат і Ілляшко Клишевичі; Іван і Яцина Павлюковичі;

ПРОБНЕ ЗНО: СКІЛЬКИ ОСІБ ЗАРЕЄСТРУВАЛОСЯ ТА КОЛИ ВІДБУВАТИМЕТЬСЯ

На пробне зовнішнє незалежне оцінювання у Хмельницькій області зареєструвалось 15 тисяч 329 осіб. Як розповідає методист Вінницького регіонального центру оцінювання якості освіти Ірина Ковальчук, кількість зареєстрованих значно збільшилась у порівнянні з минулим роком.

«У 2019 році зареєструвалось на пробне 12 тисяч 353 людини. Такий ріст охочих попрактикуватись у складанні тесту, швидше всього, пов'язаний із тим, що введено державну підсумкову атестацію у формі ЗНО для випускників чи студентів закладів професійно-технічної освіти, коледжів технікумів. Також, цього року збільшилась кількість самих випускників. Є навчальні заклади, в яких реєструються десятикласники, щоб спробувати процедуру, роботу з тестовими матеріалами. Їх не багато, але в нас такі є», - додає Ірина Ковальчук.

За її словами, найчастіше для складання пробного вибирали тести з української мови, історії України, математики. Інформація про місце та час тестування з того чи іншого предмету буде розміщуватись на персональних сторінках зареєстрованих. Наразі мережа пунктів для пробного ЗНО формується.

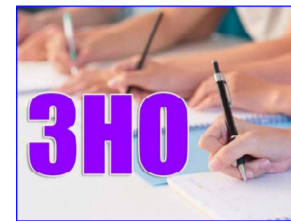
«21 березня відбудеться пробне ЗНО з української мови та літератури, а 28 березня з інших предметів. Учасник ЗНО мав право зареєструватись не більше, ніж на 4 предмети. Вартість одного коштувала 150 гривень. Ці гроші підуть на виготовлення тестових матеріалів і оплати роботи людей на пунктах тестування, тому що процедура ідентична процедурі основної сесії. Тобто, так само буде відповідальний за пункт тестування, його помічник, в кожній аудиторії інструктор і старший інструктор,

чергові на коридорах. Усе це, щоб людина змогла відчути атмосферу того, як все відбувається», - розповідає Ірина Андріївна.

При вході на пункт тестування при собі обов'язково потрібно мати посвідчення особи, або копію (на основній сесії ЗНО потрібно мати лише оригінали документів), квитанцію про оплату і запрошення-перепустку.

Перевірити складений тест можна буде двома способами. Перший – через свою персональну сторінку, ввівши відповіді й дочекавшись результату. Другий – після 24 березня правильні відповіді будуть доступні онлайн.

Наталія Гарматюк

ПЕРЕКЛАДЕНИЙ НЕТИШИНЦЕМ МИХАЙЛОМ ЯКУБОВИЧЕМ КОРАН ПЕРЕВИДАДУТЬ В САУДІВСЬКІЙ АРАВІЇ

«Насамперед цей переклад важливий там тому, що його дарують українським прочанам-мусульманам, які відвідують Мекку й Медину. А це кілька сотень осіб щороку. Істотних правок там немає, хіба «косметичні» зміни, уточнення, додаткові коментарі та ін.» - коментує Михайло Якубович.

Сам переклад Михайло Якубович радить трактувати лише як вступ

до Корану, спробу пробудити в читача зацікавленість до глибшого пізнання книги.

Праця над перекладом тексту тривала п'ять років. На сьогодні у світ вийшло п'ять видань смислів Корану у перекладі Михайла Якубовича.

Нагадаємо, що перше видання (2013) побачило світ 2013 року в Центрі короля Фагда в Медіні (Саудівська Аравія).

Незабаром з'явилось ще кілька перевидань: друге було надруковане у видавництві «Основи» в Києві; третє - з деякими правками та уточненнями видало 2016 року Державне управління у справах релігій Туреччини; четверте побачило світ 2016 року у Києві.

«З впевненістю можна сказати, що це досягнення не лише для мусульман України, а й всього українського суспільства, оскільки є ва-

гомим внеском у розвиток гуманітарних наук і літератури. Тепер і український читач має змогу вільно ознайомитися з одним із Священних Писань світового рівня... Ми чекаємо, що це видання стане першим кроком до глибшого пізнання Ісламу, подолання стереотипів та сприятиме порозумінню у суспільстві», - в передмові до четвертого видання Корану зазначив Сулейман Хайруллаєв.

АНДРІЯ ДАЦЮКА ВИПИСАЛИ З ЛІКАРНІ ПІСЛЯ СКЛАДНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Мешканець Нетішина Андрій Дацюк отримав шанс на повноцінне життя завдяки небайдужості хмельничан. У хлопця виявили рідкісну вроджену аномалію серця. З дитинства Андрій займався футболом. Був активним і непосидючим. Місцеві лікарі запевняли, що у хлопця здоров'я "хоч у космос лети". Спортивна кар'єра стрімко йшла угору. Юнака стали запрошувати до себе юніорські клуби. В 15 він уже був кращим бомбардиром команди СК "Енергетик". Поїхав на змагання до Польщі. Далі була Німеччина і грандіозні плани на футбольне майбутнє. Однак хлопця "забракували" медики. Закордонні спеціалісти були шоковані - під час огляду перед матчем в Андрія виявили частковий аномальний дренаж легеневої вен. На поле його вже не випустили. Після численних обстежень в Україні, маму повідомили про необхідність термінової операції. Адже серце хлопця невпинно росло і могло його вбити.

Гроші на хірургічне втручання потрібно було зібрати протягом місяця. Коштувала операція

100 тисяч гривень. Тоді на сполох забив старший брат Андрія Владислав. Він звернувся до редакції vsim.ua з проханням написати історію його брата. Хлопець звертався до всіх небайдужих людей. І вони відгукнулися.

27 грудня на сайті вийшла публікація з назвою "У 15-річного футболіста із Хмельниччини виявили рідкісну вроджену аномалію". Гроші вдалося зібрати навіть швидше зазначеного терміну.

16 січня Андрія прооперували. Відразу після того, як хлопця перевели з реанімації, журналістам vsim.ua зателефонував Владислав Дацюк. Він дякував усім хмельничанам за допомогу та розповів, як пройшла операція. "Ми з мамою дуже вдячні усім за допомогу. Тепер мій брат житиме. Йому зробили операцію. Ми з мамою чекали під операційною і дуже хвилювалися. Операція тривала 5,5 години. Це було нестерпно. Я дивився, як мама ходить по коридору і нервується. Сам також страшенно нервувався, але старався цього не показувати, щоб ще більше її не засмучувати. Потім вийшов лікар і сказав, що

все пройшло успішно. Мама плакала, а я зітхнув з полегшенням", - розповідає Владислав Дацюк.

Двадні Андрій провів у реанімації. Він був підключений до апарату штучної вентиляції легень. Згодом хлопця перевели до палати. А ще через два дні Андрій почав ходити. Весь цей час Владислав та його мама були поруч з Андрієм в Інституті серця в Києві та допомогли йому стати на ноги.

- Я повернувся у Хмельницький, бо завершувалася відпустка, яку мені дали в академії. А моя мама залишилася з Андрієм. Лікарі сказали, що попереду його чекає реабілітація. Триватиме вона близько року. Поки прогнозів стосовно повернення у спорт не дають. Та ми й тому раді, головне, що житиме, а так він у нас впертий. Все у нього вийде. Це прославить Україну, - каже Владислав.

23 січня Андрія Дацюка виписали з лікарні. Медики ще раз перевірили всі аналізи й перспективами вони задоволені. За словами Владислава, лікарі зазначили, що в разі швидкої реабілітації, Андрій має всі шанси повернутися в спорт.

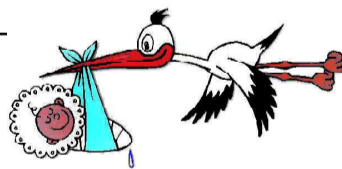
ПОПОВНЕННЯ

З 23 по 30 січня 2020 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 10 немовлят: 5 хлопчиків і 5 дівчаток. Нетішинських немовлят 8: 4 хлопчики і 4 дівчинки.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Валерія Анатоліївна Сашук.

Її донечка народилася вагою 4280 г при зрості 56 сантиметрів.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ю. Дані на 9 годину 30 січня 2020 року.

ПРО НАС НА ЕЛЕКТРОННИХ НОСІЯХ

www.xaes.org.ua

Сторінка у мережі facebook:

www.facebook.com/khnp

YouTube канал:

www.youtube.com/xaectv

<https://perspekt.org.ua>

ПЕРСПЕКТИВА

Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.

Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua;

Головний редактор В.П.Гусаров, тел.: 6-37-84

E-mail: gusarov.viktor@khnp.org.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 161. Тираж 1350 екз. Обсяг 1.44 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.

Газета віддрукована офсетним способом у ДОД ЦГЗ ХАЕС. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.